

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเพื่อศึกษาดำเนินการและพฤติกรรมทางสังคมที่เบี่ยงเบนของเด็กและเยาวชนกลุ่มที่เป็นปัญหาทางสังคมในจังหวัดสงขลา โดยมีวิธีดำเนินการวิจัยแต่ละขั้นตอนดังนี้

ประชากร

ประชากรของการวิจัยครั้งนี้มี 2 กลุ่ม คือ

1. เด็กและเยาวชนปกติ และเด็กและเยาวชนที่เป็นปัญหาทางสังคม ซึ่งอาศัยอยู่ในเขตจังหวัดสงขลา ปีพ.ศ. 2539
2. บุคคลที่มีความใกล้ชิดกับเด็กและเยาวชนที่เป็นปัญหาทางสังคม ได้แก่ อาจารย์ประจำชั้น อาจารย์ปกครอง ผู้คุม พยาบาล ผู้จัดการสถานที่บริการ เป็นต้น

กลุ่มตัวอย่าง

การสุ่มกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม ดำเนินการดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่างเด็กและเยาวชนสุ่มมาจำนวน 956 คน และใช้วิธีการสุ่มจากกลุ่มประชากร 3 กลุ่ม ดังนี้
 - 1.1 เด็กและเยาวชนที่เป็นปัญหาทางสังคม และไม่ได้ศึกษาในสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่างถูกสุ่มด้วยเทคนิคการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จากกลุ่มต่าง ๆ จำนวนทั้งสิ้น 296 คน ซึ่งกลุ่มที่สุ่มมาได้แก่
 - 1.1.1 เด็กและเยาวชนที่กระทำผิดและต้องโทษในสถานพินิจคุ้มครองเด็กและเยาวชน เรือนจำจังหวัดสงขลา เรือนจำกลาง และทัณฑสถานหญิงจังหวัดสงขลา
 - 1.1.2 เด็กและเยาวชนที่ติดสารเสพติด ซึ่งเข้ารับการบำบัด

จากโรงพยาบาลขนาดใหญ่ และศูนย์บำบัดยาเสพติดภาคใต้

1.1.3 เด็กและเยาวชนที่มีพฤติกรรมที่สังคมไม่พึงประสงค์ ได้แก่ แก่เด็กและเยาวชน ที่ชอบขับรถก่อความสงบในยามวิกาลเด็ก และเยาวชนที่ประพฤติไม่เหมาะสมในชุมชนแออัด หรือเด็ก และเยาวชนที่ประกอบอาชีพที่สังคมรังเกียจ (หญิงขายบริการ)

1.2 เด็กและเยาวชนที่เป็นปัญหาทางสังคม และศึกษาในสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่างถูกสุ่มด้วยเทคนิคแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จากนักเรียน นักศึกษาที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนทางสังคมในสถานศึกษาจำนวน 346 คน และเกณฑ์ที่ใช้ในการพิจารณาคัดเลือกนักเรียน นักศึกษา มีดังนี้

1.2.1 หนีโรงเรียน

1.2.2 ทะเลาะวิวาท ทำร้ายผู้อื่น

1.2.3 เล่นการพนัน

1.2.4 พฤติกรรมทุจริต เช่น ทุจริตในการสอบ ลักขโมย

1.2.5 พฤติกรรม ที่ไม่เหมาะสมกับสถานภาพของนักเรียน

นักศึกษา เช่น สูบบุหรี่ สูบกัญชา

1.2.6 แข่งรถก่อความสงบ (รถซิ่ง)

1.3 เด็กและเยาวชนปกติ ได้แก่เด็กเยาวชนที่มีพฤติกรรมปกติ และศึกษาในสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่างถูกสุ่มด้วยเทคนิคการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จากนักเรียนปกติที่ศึกษาในโรงเรียนเดียวกับเด็กและเยาวชนที่เป็นปัญหาทางสังคม จำนวน 314 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มีรายละเอียดจำแนกดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง

สถานภาพ	N	%
เพศ		
ชาย	620	64.90
หญิง	336	35.10
ศาสนา		
พุทธ	823	86.10
คริสต์	17	1.80
อิสลาม	87	9.10
อายุ		
15-17 ปี	506	52.90
18-20 ปี	243	24.40
21-24 ปี	161	16.80

2. บุคคลที่ใกล้ชิดเด็กและเยาวชนใช้วิธีการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ในแต่ละกลุ่มผู้ใกล้ชิดกันเด็กและเยาวชนที่เป็นปัญหาทางสังคม สุ่มมาจำนวนทั้งสิ้น 18 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วยแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ ซึ่งสร้างโดยผู้วิจัยมีรายละเอียดดังนี้

แบบสอบถาม

1. การสร้างแบบสอบถาม แบบสอบถามมีส่วนประกอบ 3 ส่วนดังนี้

1.1 สถานภาพส่วนตัว เป็นแบบสอบถามลักษณะเลือกตอบ และถามเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของผู้ตอบอันได้แก่ สถานภาพส่วนตัวและสถานภาพทางครอบครัว

1.2 พฤติกรรมทางสังคมที่เบี่ยงเบนของเพื่อนสนิท เป็นแบบสอบถามลักษณะเลือกตอบ เกี่ยวกับพฤติกรรมของเพื่อนสนิท

1.3 การอบรมเลี้ยงดู เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 7 หน่วยที่เกี่ยวกับบทบาทของบิดามารดาหรือผู้ปกครองที่ให้การเลี้ยงดูบุตร การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้แบ่งรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูเป็น 2 รูปแบบ และสร้างเครื่องมือโดยพัฒนาจากแนวการพัฒนาเครื่องมือของ ดวงเดือน พันธุมนาวิน และคณะ (2520 - 2526) ดังนี้

1.3.1 การเลี้ยงดูแบบให้ความรักสนับสนุน ข้อคำถามที่ใช้วัดเป็นคำถามประโยคบอกเล่าจำนวน 10 ประโยค ที่เกี่ยวกับการรับรู้ในการปฏิบัติของบิดามารดาหรือผู้ปกครองที่ปฏิบัติต่อตนด้วยความรัก ยอมรับ และให้ความใกล้ชิด

1.3.2 การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล ข้อคำถามที่ใช้ในการวัดเป็นคำถามประโยคบอกเล่าจำนวน 10 ประโยค ที่เกี่ยวกับการรับรู้ในการปฏิบัติของบิดามารดาหรือผู้ปกครองที่ปฏิบัติต่อตน ด้วยการให้เหตุผลในการตัดสินใจหรือเหตุการณ์ในชีวิตประจำวันมากกว่า การใช้อารมณ์

การวัดการอบรมเลี้ยงดูพิจารณาจากคะแนนที่ได้ ถ้าได้คะแนนสูงหมายความว่ากลุ่มตัวอย่างพิจารณาแล้วว่า ตนได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรักสนับสนุน หรือแบบใช้เหตุผลจากบิดามารดาหรือผู้ปกครองมาก แต่ถ้าได้คะแนนต่ำหมายความว่า กลุ่มตัวอย่างพิจารณาแล้วว่าตนได้รับการอบรมเลี้ยงดูในแบบนั้น ๆ น้อย

1.4 คำนิยม เป็นแบบสอบถามลักษณะสถานการณ์และกำหนดตัวเลือก ให้เลือกโดยตัวเลือกแต่ละตัวเลือกแทนลำดับขั้นการพัฒนาการด้านจิตใจ ตามแนวคิดของคาร์โวลและผู้ร่วมงาน (Krathwohl & other) ซึ่งการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้

เลือกระดับพัฒนาการ ทางด้านค่านิยม 5 ระดับ ได้แก่ ขึ้นตั้งใจตอบสนอง พอใจ
ตอบสนอง ชอบรับในคุณค่า นิยมชมชอบในคุณค่า และเชื่อถือในคุณค่า ซึ่งประกอบ
ด้วยข้อความที่วัดค่านิยม 4 ด้าน ๆ ละ 5 ข้อ ดังนี้

1.3.1 ค่านิยมด้านความรับผิดชอบ

1.3.2 ค่านิยมด้านความซื่อสัตย์

1.3.3 ค่านิยมด้านการเคารพผู้อื่น

1.3.4 ค่านิยมด้านการประหยัด

การสร้างข้อความผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและรายงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
เพื่อกำหนดโครงสร้างและลักษณะของแบบสอบถาม โดยอาศัยลำดับขั้นการพัฒนา
ทางด้านจิตใจของคาธวอลและผู้ร่วมงาน (Krathwohl & other) และให้คะแนน
ตามลำดับของการพัฒนาจิตใจจากระดับน้อย (1 คะแนน) ไปจนถึงการพัฒนา
ทางด้านจิตใจในระดับสูง (5 คะแนน) และการวัดค่านิยมนั้น ผู้วิจัยได้วัดแยกใน
แต่ละด้านและมีการวัด 2 ลักษณะดังนี้

1) ค่านิยม เป็นการวัด จากการนำคะแนนค่านิยมในแต่ละข้อ
คำถามมารวมกัน และถ้าได้คะแนนสูงหมายความว่า กลุ่มตัวอย่างมีการพัฒนาค่านิยม
ด้านนั้นในระดับสูง แต่ถ้าได้คะแนนต่ำหมายความว่า กลุ่มตัวอย่างมีการพัฒนาค่านิยม
ด้านนั้นในระดับต่ำ

2) ระดับค่านิยม เป็นการวัด โดยจัดกลุ่มตัวอย่างว่า มีการพัฒนา
ค่านิยมในระดับใด (ยังไม่เกิด ระดับน้อย ปานกลาง และสูง) โดยพิจารณาจาก
การตัดสินใจตอบในแต่ละข้อความว่า มีการเลือกระดับการพัฒนาค่านิยมที่ชัดเจน
หรือไม่ และส่วนใหญ่เลือกในระดับใด โดยพิจารณาจากฐานนิยมของการเลือกตอบ
ในแต่ละด้าน

จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างค่านิยม และระดับค่านิยมในแต่ละด้าน
พบว่ามีความสัมพันธ์กันสูง และมีนัยสำคัญทุกด้าน ดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างค่านิยม และระดับค่านิยม

ค่านิยม, ระดับค่านิยม	r'
ความรับผิดชอบ	0.49**
ความซื่อสัตย์	0.47**
การเคารพผู้อาวุโส	0.70**
การประหยัด	0.67**

2. คุณภาพของเครื่องมือ

2.1 ความเที่ยงตรง ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามให้ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้าน การวัดผลการวิจัยและทางสังคม 3 ท่านพิจารณา เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงตาม โครงสร้าง โดยพิจารณาข้อคำถามว่าสอดคล้องกับทฤษฎีและนิยามที่กำหนดไว้หรือไม่ ผลปรากฏว่าผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 ท่านเห็นว่าข้อคำถามที่สร้างขึ้นมีความสอดคล้องกับทฤษฎี และนิยามที่กำหนดไว้ มีบางข้อคำถามที่ได้เสนอแนะให้ปรับปรุงเล็กน้อยซึ่งแสดงว่า แบบสอบถามมีความเที่ยงตรงตามโครงสร้าง และเหมาะสมเป็นส่วนใหญ่ มีบาง ประเด็นที่ต้องปรับปรุงแก้ไข

2.2 คุณภาพรายข้อ ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลอง กับนักศึกษาสถาบันราชภัฏสงขลาในระดับปีที่ 1 ปีที่ 4 และนักเรียนโรงเรียนหาร- เทาจังหวัดพัทลุงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 - 6 และ ปวช. จำนวนทั้งสิ้น 308 คน และนำผลมาวิเคราะห์คุณภาพของแบบสอบถาม ดังนี้

2.2.1 วิเคราะห์รายข้อของแบบสอบถามวัดการอบรมเลี้ยงดู โดยการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่ม ที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรัก สนิบสนุนมากและน้อย และแบบใช้เหตุผลมากและน้อย ดังแสดงในตารางที่ 3

2.2.2 วิเคราะห์รายข้อของแบบสอบถามวัดค่านิยม โดยการหา

ความสัมพันธ์ เป็นรายข้อระหว่างกลุ่มที่มีค่านิยมระดับต่างกัน 4 กลุ่ม (คือ ยังไม่เกิด
น้อย ปานกลาง และสูง) ดังแสดงในตารางที่ 4

ตารางที่ 3 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของการอบรมเลี้ยงดู เป็นรายข้อ จำแนก
ตามระดับการอบรมเลี้ยงดู

ข้อความ	มาก		น้อย		t
	\bar{X}	S	\bar{X}	S	
การอบรมเลี้ยงดู แบบให้ความรักสนับสนุน					
1	6.71	0.53	5.23	1.09	10.60**
2	6.55	0.55	5.11	1.41	8.28**
3	6.18	0.97	3.64	1.04	15.90**
4	5.49	1.57	3.39	1.76	7.91**
5	5.93	1.20	3.62	1.29	11.62**
6	6.22	1.05	4.51	1.56	7.92**
7	6.71	0.46	4.36	1.44	13.44**
8	6.92	0.32	5.66	1.57	6.73**
9	6.69	0.54	4.07	1.35	15.64**
10	6.13	0.97	3.50	1.26	14.50**
11	6.34	0.81	4.46	1.40	10.61**
12	5.41	1.59	2.94	1.52	10.22**
13	5.99	1.14	4.06	1.45	9.50**

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ข้อความถาม	มาก		น้อย		t
	\bar{X}	S	\bar{X}	S	
14	6.73	0.55	4.72	1.36	12.45**
15	6.87	0.41	4.98	1.46	11.38**
16	6.29	0.98	4.27	1.54	10.12**
17	6.89	0.35	5.27	1.47	9.77**
18	6.93	0.26	4.80	1.40	13.60**
19	6.67	0.72	4.42	1.70	11.10**
20	6.54	0.96	4.94	1.72	7.38**

ตารางที่ 4 ความสัมพันธ์ระหว่างระดับค่านิยม กับข้อความวัดค่านิยม (χ^2)

ข้อความถาม	1	2	3	4	5
ความรับผิดชอบ	137.02**	91.92**	91.45**	95.29**	73.03**
ความซื่อสัตย์	82.09**	119.94**	139.15**	74.07**	132.24**
การเคารพผู้อาวุโส	100.52**	71.45**	144.76**	59.31**	50.13**
การประหยัด	79.19**	137.65**	188.71**	98.13**	107.35**

2.3 ความเชื่อมั่น ผู้วิจัยได้นำคะแนนจากการวัดการอบรมเลี้ยงดูและ
 ค่านิยมมาหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α) ของ ครอนบาค (Cronbach) ดังแสดง
 ในตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามวัดการอบรมเลี้ยงดู และค่านิยม

คุณลักษณะ	จำนวนข้อ	ความเชื่อมั่น
การอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรักสนับสนุน	10	0.79
การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล	10	0.76
ค่านิยมด้านความรับผิดชอบ	5	0.32
ค่านิยมด้านความซื่อสัตย์	5	0.35
ค่านิยมด้านการเคารพผู้อาวุโส	5	0.32
ค่านิยมด้านการประหยัด	5	0.50

จากตารางที่ 2 - 6 แสดงให้เห็นว่า แบบสอบถามวัดการอบรมเลี้ยงดู
 และค่านิยมมีคุณภาพด้านความเที่ยงตรงตามโครงสร้าง โดยผ่านการตรวจสอบของ
 ผู้ทรงคุณวุฒิ แสดงว่ามีความสอดคล้องกับโครงสร้างทางทฤษฎี สามารถจำแนก
 ระหว่างกลุ่มได้ทุกข้อ และมีค่าความเชื่อมั่นในระดับปานกลางค่อนข้างสูงเมื่อเทียบกับ
 กับจำนวนข้อคำถาม จึงมีความเหมาะสมที่จะไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล 3 ลักษณะ ตามความเหมาะสมของ
 กลุ่มตัวอย่างดังนี้

1. เด็กและเยาวชนที่อยู่นอกสถานศึกษาผู้วิจัยดำเนินการด้วยการสัมภาษณ์

โดยผู้วิจัยและผู้ช่วยนักวิจัยที่ได้รับการฝึกสัมภาษณ์แล้ว เป็นผู้ดำเนินการในกรณีที่กลุ่มตัวอย่างอ่านหนังสือไม่ออก แต่ถ้ากลุ่มตัวอย่างสามารถอ่านและเขียนได้ ผู้วิจัยจะดำเนินการชี้แจงในแต่ละตอนจนเข้าใจแล้วจึงตอบคำถามแต่ละตอน

2. เด็กและเยาวชนที่เป็นนักเรียน นักศึกษาในสถานศึกษา ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการขอความร่วมมือจากสถาบันการศึกษาจำนวน 16 โรงเรียนให้ช่วยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักเรียน นักศึกษาที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนทางสังคม และนักเรียน นักศึกษาปกติประเภทละ 20 คน

3. บุคคลผู้ใกล้ชิดกับเด็กและเยาวชนที่เป็นปัญหาทางสังคม ผู้วิจัยดำเนินการด้วยการสัมภาษณ์ โดยผู้วิจัยหรือผู้ช่วยวิจัยที่ผ่านการฝึกสัมภาษณ์มาแล้ว

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS / PC⁺ ด้วยการคำนวณค่าสถิติ ดังนี้

1. สถิติพื้นฐาน ด้วยการคำนวณค่า ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวน (Analysis of Variance) สำหรับความแตกต่างที่มากกว่า 2 กลุ่ม และเมื่อพบว่า มีความแตกต่างของค่าเฉลี่ยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ้ (Scheffe) และก่อนที่จะวิเคราะห์ความแปรปรวน ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบความแปรปรวนของประชากรก่อนว่า เท่ากันหรือไม่ตามข้อตกลงเบื้องต้น ถ้าเท่ากัน จึงทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวน แต่ถ้าไม่เท่ากันจะทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วย t - test

3. คำนวณค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้วย χ^2 และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เชิงเส้นตรงของเพียร์สัน (r)

4. การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อ ค่านิยมของเด็กและเยาวชนด้วยการ

วิเคราะห์การถดถอยพหุ (Multiple Regression Analysis) และคัดเลือก
ปัจจัยที่ส่งผลต่อค่านิยมมากที่สุดด้วยการวิเคราะห์การถดถอยพหุแบบขั้นตอน (Step-
wise Multiple Regression Analysis) และพิจารณาตัดเลือกปัจจัยอีกครั้ง
ด้วยการวิเคราะห์การถดถอยพหุ

5. วิเคราะห์ปัจจัยเพื่อการจำแนกกลุ่มเด็กและเยาวชน และระดับค่านิยม
โดยการสร้างสมการจำแนกประเภทกลุ่มเยาวชน และระดับค่านิยม ด้วยวิธีการ
วิเคราะห์จำแนกประเภท (Discriminant Analysis)

